

Briselē, 2019. gada 2. oktobrī
(OR. en)

12693/19

Starpiestāžu lietas:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

**AGRI 475
AGRILEG 165
AGRIFIN 58
AGRISTR 57
AGRIORG 59
CODEC 1442
CADREFIN 335**

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Īpašā lauksaimniecības komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9645/18 + COR1 + ADD1 9634/18 + COR1 + ADD1 9556/18 + REV1 (en, de, fr) + COR1
Temats:	KLP reformas pakete laikposmam pēc 2020. gada a) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 b) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 c) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu aizsardzību, Regulu (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem, un Regulu (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām – prezidentvalsts dokuments par pašreizējo stāvokli

Gatavojoties Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2019. gada 14. un 15. oktobra sanāksmei, pielikumā ir pievienots prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments par minēto tematu, tostarp viens jautājums, kas būs ministru debašu pamatā.

Delegācijas tiks lūgtas Īpašajā lauksaimniecības komitejā 2019. gada 7. oktobrī apstiprināt minēto jautājumu un dalīties ar saviem provizoriskajiem viedokļiem par to, neskarot Padomes debates.

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS SAISTĪBĀ AR KLP REFORMU

Somijas prezidentūras termiņa vidusposmā mēs vēlētos izvērtēt pašreizējo situāciju saistībā ar KLP reformu paketi un noteikt tematus, saistībā ar kuriem prezidentvalsts izpratnē būtu nepieciešams turpmāks darbs. Šā dokumenta mērķis ir aprakstīt pašreizējo situāciju saistībā ar katru KLP regulu un ieskicēt turpmākos pasākumus nākamajiem mēnešiem.

Gan Austrijas, gan Rumānijas prezidentūras laikā ir panākts ievērojams progress, un kopš priekšlikuma iesniegšanas Bulgārijas prezidentūras laikā ir notikušas daudzas diskusijas Padomē un tās darba sagatavošanas struktūrās. Pamatojoties uz šo darbu, prezidentvalsts Somija turpina gan tehniskās, gan politiskās diskusijas par visām trim regulām. Pielikumā ir sniegts kopsavilkums par līdz šim paveikto darbu un neatrisinātajiem jautājumiem.

Prezidentvalsts mērķis ir turpināt tehnisko apspriešanu par pielikumā uzskaitītajiem elementiem un izmantot divas gaidāmās Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes sanāksmes novembrī un decembrī, lai apspriestu vērienīgākus KLP mērķus vides jomā un jauno īstenošanas modeli.

Turklāt prezidentvalsts plāno līdz decembra sākumam iesniegt atjauninātus redakcionālus priekšlikumus attiecībā uz visām trim regulām.

Ņemot vērā pielikumā aprakstīto progresu un to, ka daži jautājumi prasīs papildu diskusijas tehniskā un politiskā līmenī, un arī to, ka DFS rezultāti vēl nav skaidri, Padome tiek aicināta izteikt savu viedokli par šādu jautājumu:

Kādi ir svarīgākie KLP reformas priekšlikumu elementi, par kuriem pēc ministru domām ir vajadzīgas turpmākas diskusijas?

IEVADS

Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas priekšlikums sastāv no šādām trim regulām:

- Regula par KLP stratēģiskajiem plāniem, kas ir reformu paketes pamatelements; tajā ir izklāstīti noteikumi attiecībā uz tiešajiem maksājumiem, nozariskajām intervencēm un lauku attīstību, un ar to paredz pāreju uz tādu jaunu īstenošanas modeli, kas pamatojas uz veikumu ("**Stratēģisko plānu regula**");
- Regula par KLP finansēšanu, pārvaldību un pārraudzību ("**Horizontālā regula**");
- Regula, ar kuru groza un atjaunina Regulu (ES) Nr. 1308/2013 par lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju (TKO), Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētiem vīna produktiem, Regulu (ES) Nr. 228/2013 par attālākajiem reģioniem un Regulu (ES) Nr. 229/2013 par Egejas jūras nelielajām salām ("**Grozījumu regula**").

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS SAISTĪBĀ AR REGULU PAR KLP STRATĒGISKAJIEM PLĀNIEM

Kopš jūlija sākuma prezidentvalsts Somija ir organizējusi četras Horizontālu lauksaimniecības jautājumu darba grupas sanāksmes, kas kopā aptvēra septiņas darba dienas, lai turpinātu izstrādāt priekšlikumu, pamatojoties uz delegāciju viedokļiem, kuri pausti gan sanāksmēs, gan rakstisku komentāru veidā. Pamatojoties uz prezidentvalsts diskusiju dokumentiem un Komisijas darba dokumentiem, notika viedokļu apmaiņa par konkrētiem priekšlikuma elementiem. Turpmāk ir dots katra elementa apraksts.

Ar vidi un klimatu saistītie aspekti

2019. gada 15. jūlija Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē ministri apmainījās viedokļiem par vides un klimata aspektiem kopējā lauksaimniecības politikā laikposmam pēc 2020. gada, pamatojoties uz prezidentūras diskusiju dokumentu (10622/19). Ministri tika aicināti izteikt viedokli par svarīgākajiem elementiem Komisijas priekšlikumā un apsvērt iespējamus uzlabojumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu vēlamu vides un klimata mērķu paplašināto vērienīgumu.

Tāpat kā iepriekš daudzas delegācijas pauda principiālu atbalstu Komisijas ierosinātās nākamās KLP **vides un klimata mērķu paplašinātam vērienam**. Tomēr delegācijas uzsvēra, ka ir svarīgi nodrošināt pienācīgu finansējumu KLP, lai tas atbilstu paplašinātajam mērķu vērienīgumam, samazinātu administratīvo slogu gan lauksaimniekiem, gan iestādēm un ļautu dalībvalstīm ņemt vērā vietējās vajadzības, īstenojot ar vidi un klimatu saistītās prasības. Citi komentāri bija saistīti ar nosacījumu sistēmas atsevišķiem standartiem, kuriem ir vajadzīga turpmāka tehniska izstrāde, un nepieciešamību nodrošināt vienkāršus un saprotamus noteikumus gan lauksaimniekiem, gan valsts/vietējām iestādēm. Turklāt diskusijas lauksaimniecības ministru neformālajā sanāksmē bija vērstas uz lauksaimnieku lomas pārveidošanu klimata politikā un jo īpaši saistībā ar oglekļa dioksīda piesaisti augsnē.

Prezidentvalsts mērķis ir diskusijas par vides un klimata aspektiem KLP turpināt Īpašās lauksaimniecības komitejas (*SCA*) sanāksmēs novembrī. Horizontālu lauksaimniecības jautājumu darba grupa (*WP HAQ*) jau ir apspriedusi ekoshēmas, nosacījumus un ar tiem saistīto kontroli un sankcijas, 30 % ELFLA izdevumu rezervēšanas tvērumu, kā arī nosacījumu piemērošanu mazajiem lauksaimniekiem. Šis temats arī tiks iekļauts Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2019. gada 18. novembra sanāksmes darba kārtībā.

Finansiālā elastība tiešo maksājumu jomā

Balstoties uz dalībvalstu rakstiskajiem komentāriem un diskusijām Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē, prezidentvalsts aicināja *WP HAQ* un *SCA* apspriest **finansiālo elastību tiešo maksājumu jomā**. Šis jautājums, šķiet, ir viens no galvenajām delegāciju prioritātēm, kuru mērķis ir panākt, lai jaunais īstenošanas modelis darbotos. Dalībvalstu galvenās bažas ir šādas:

- i) grūtības iepriekš plānot līdzekļus, kas jārezervē ekoshēmām un jauno lauksaimnieku shēmai;
- ii) vajadzība nodrošināt to, ka šo shēmu neizpildes/pārpildes rezultātā attiecīgā dalībvalsts nezaudētu līdzekļus.

Prezidentvalsts ierosināja vēlamo elastību nodrošināt, ļaujot dalībvalstīm noteikt **vienības maksimālo un minimālo summu** (12045/19). Tas arī paplašinātu KLP stratēģisko plānu regulas 89. panta 1. punktā noteikto maksimālās summas / variācijas jēdzienu, ļaujot realizētajai vienības summai būt ne tikai *lielākai*, bet arī *mazākai* par plānoto vienības summu konkrētā gadā, nepārsniedzot plānā noteikto minimālo/maksimālo summu. Ierosinātā izmaiņa ļautu samazināt tiešo maksājumu intervencēm plānotās vienības summas līdz plānā noteiktajam minimumam un izmantot atbrīvotos līdzekļus citām intervencēm, kurās būtu vajadzīgi papildu līdzekļi.

Diskutējot Īpašās lauksaimniecības komitejas sanāksmē 16. septembrī, dalībvalstis atzinīgi vērtēja ierosināto elastību, jo viņuprāt tas ir solis pareizajā virzienā. Tomēr dažas dalībvalstis lūdza iespēju paplašināt tās darbības jomu, attiecinot to uz tādām intervencēm, kas nav saistītas ar platību, piemēram, nozariskās intervences, investīcijas utt. Dažas dalībvalstis arī aicināja saglabāt pietiekamu finansējumu ekoshēmām un prasīja turpināt darbu saistībā ar to, kā izvairīties no neizlietotajiem līdzekļiem gadījumā, ja iepriekš minētās shēmas tiek apgūtas mazākā apjomā nekā plānots.

Nozariskās intervences

Īpašā lauksaimniecības komiteja 16. septembrī apsprieda prezidentvalsts redakcionālos ierosinājumus attiecībā uz nozariskajām intervencēm, galvenokārt par "**citu nozaru**", kuras sedz Savienības atbalsts, sadarbības tvērumu un formām. Prezidentvalsts jo īpaši ierosināja ieviest jaunu [x] pielikumu, kurā būtu iekļauts attiecināmu produktu saraksts, pamatojoties uz līdzvērtīgu produktu sarakstu, kas izklāstīts Regulā (ES) Nr. 1308/2013 (t. i., pašreizējā TKO regula, no kuras nozariskās intervences tiktu faktiski "migrētas" uz Stratēģisko plānu regulu).

Lielākā daļa dalībvalstu uzskatīja, ka produktu sarakstam ierosinātajā pielikumā vajadzētu būt slēgtam, noteikti arī juridiskās noteiktības labad. Attiecībā uz **sadarbības veidiem** prezidentvalsts saglabāja prezidentvalsts Rumānijas domu nodrošināt plašākas sadarbības iespējas: tāpēc atbalsts tiktu sniegts ne tikai atzītām ražotāju organizācijām vai ražotāju organizāciju apvienībām, bet arī citiem sadarbības veidiem atkarībā no katras dalībvalsts konkrētajām vajadzībām. Prezidentvalsts arī ierosināja dažus tehniskus precizējumus pantos attiecībā uz nozariskajām intervencēm.

Prezidentvalsts uzskata, ka darbības programmu **vides un klimata mērķi** ir daļa no KLP kopējā vides un klimata mērķu vēriena, un tādēļ atgriezīsies pie šā jautājuma novembrī, kad darba kārtībā būs ar vidi un klimatu saistīti aspekti.

Definīcijas

Lai rastu kompromisu attiecībā uz definīcijām un saistītajiem nosacījumiem, prezidentvalsts ierosināja grozījumus gan attiecībā uz 3., gan uz 4. pantu, lai gan 3. panta grozījumi bija tikai tehniski precizējumi.

Īpašās lauksaimniecības komitejas 23. septembra sanāksmē (12268/19) diskusijas jo īpaši tika koncentrētas uz "atbalsttiesīga hektāra" un "īstena lauksaimnieka" definīciju. Attiecībā uz "**atbalsttiesīgu hektāru**" redakcionālo ierosinājumu mērķis bija labāk ņemt vērā politikas mērķu vērienīgumu vides un klimata jomā. Dalībvalstis atzinīgi novērtēja redakcionālos ierosinājumus, lai gan daudzas delegācijas uzskatīja, ka vēl nepieciešams tehnisks darbs.

Attiecībā uz "**īstenu lauksaimnieku**" prezidentvalsts ierosināja saglabāt šīs definīcijas brīvprātīgu piemērošanu un iesniedza dalībvalstīm divas alternatīvas apspriešanai. Lielākā daļa delegāciju izvēlējās 1. risinājumu, kas nodrošina lielāku elastību dalībvalstīm, ļaujot tām definēt "īstenu lauksaimniekus" saskaņā ar "objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem" bez konkrētas atsaucē uz lauksaimnieciskās darbības nozīmi attiecībā uz lauksaimnieka kopējo saimniecisko darbību.

Lauku attīstība

Prezidentvalsts savus redakcionālos ierosinājumus par lauku attīstības intervenču veidiem iesniedza *WP HAQ* 25. septembrī.

Dalībvalstis pauda gandarījumu par lielāko daļu redakcionālo ierosinājumu. Tomēr jo īpaši ir jāturpina apspriest 68. pants par **investīcijām**. Dalībvalstu viedokļi atšķīrās jo īpaši attiecībā uz: i) kā noteikt ierobežotus izņēmumus attiecībā uz finanšu instrumentu izmantošanu zemes iegādei; ii) kādā līmenī noteikt maksimālo atbalsta likmi ienesīgām investīcijām.

Lauksaimniecisko konsultāciju pakalpojumi

WP HAQ 12. septembrī apsprieda lauksaimniecisko konsultāciju pakalpojumus, un prezidentvalsts nodeva dalībvalstīm apspriešanai redakcionālus ierosinājumus.

Diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta tam, kā 13. pantā aprakstīt Saimniecību ilgtspējības instrumenta barības vielām vajadzīgo saturu. Dažas dalībvalstis arī norādīja, ka tās labprātāk izmantotu savus spēkā esošos valsts instrumentus kā alternatīvu Saimniecību ilgtspējības instrumentam barības vielām. Prezidentvalsts uzskata, ka galvenajam mērķim vajadzētu būt tāda instrumenta izstrādei, kas ir viegli izmantojams un kopā ar labiem konsultāciju pakalpojumiem palīdz lauksaimniekiem uzlabot barības vielu līdzsvaru.

Tā kā joprojām ir vajadzīgs turpmāks tehniskais darbs, prezidentvalsts lūdza Komisiju rīkot ekspertu semināru, kurā dalībvalstis un Komisija var apmainīties ar informāciju par attiecīgo digitālo rīku sagatavošanu.

Jaunais īstenošanas modelis

Dalībvalstis šo jautājumu ir apspriedušas Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē un tās darba sagatavošanas struktūrās kopš Austrijas prezidentūras, un Komisija ir sniegusi daudzus precizējumus un skaidrojumus gan mutiski, gan rakstiski. Balstoties uz iepriekšējo prezidentūru laikā panākto ievērojamo progresu, delegācijas turpināja apspriest dažus šā modeļa elementus, proti, rādītājus, vienības summas intervencēm, kas nav saistītas ar platību vai dzīvniekiem, starpposma mērķrādītāju biežumu (priekšroka tiek dota divgadējiem starpposma mērķrādītājiem, kā to ierosināja prezidentvalsts Rumānija) un veikuma izskatīšanas biežumu, kā arī informāciju, kas jāsniedz gada veikuma ziņojumā.

Tā kā pāreja uz jauno veikumā balstīto politiku ir būtiska, tā ir rūpīgi jāpārdomā, lai dalībvalstis, lauksaimnieki un citi atbalsta saņēmēji varētu pilnībā izmantot vienkāršošanas iespējas, ko šādas izmaiņas varētu radīt praksē.

Tādēļ prezidentvalsts turpinās diskusijas gan *SCA*, gan Padomes līmenī un iesniegs redakcionālus ierosinājumus par to, kā jauno īstenošanas modeli padarīt praktisku un vienkāršāk īstenojamu dalībvalstīs.

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS SAISTĪBĀ AR HORIZONTĀLO REGULU

Kopš jūlija sākuma prezidentvalsts ir organizējusi trīs Finansiālu lauksaimniecības jautājumu darba grupas (*AGRIFIN*) sanāksmes, lai turpinātu apspriest un izstrādāt priekšlikumu. Balstoties uz šīm diskusijām, prezidentvalsts uzskata, ka horizontālā regula ir kopumā stabila attiecībā uz citiem jautājumiem, taču ne tiem, kas saistīti ar KLP stratēģisko plānu regulu.

Lai padarītu jaunā īstenošanas modeļa darbību skaidrāku, Komisija ir sniegusi papildu prezentācijas, un *AGRIFIN* ir apspriedusi jauno īstenošanas modeli no horizontālās regulas viedokļa. Prezidentvalsts apsvērs grozījumus horizontālās regulas pantos, kas saistīti ar jauno īstenošanas modeli, ja to prasīs KLP stratēģisko plāna regulas izstrāde.

AGRIFIN apsprieda arī vienotas revīzijas principu un Komisijas veiktās pārbaudes dalībvalstīs (46.–47. pants).

Darījumu rūpīga pārbaude (74.–83. pants) ir joma, kurā dalībvalstīm joprojām ir atšķirīgi viedokļi par kontroles līmeni, kas jā saglabā pamataktā, neraugoties uz vienkāršošanu, kas jau panākta ar prezidentvalsts Austrijas un Rumānijas redakcionālajiem ierosinājumiem. Prezidentvalsts Somija ir iesniegusi dalībvalstīm apspriešanai dažus redakcionālus ierosinājumus, lai vēl vairāk vienkāršotu noteikumus.

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS SAISTĪBĀ AR GROZOŠO REGULU

Pēc visaptverošā darba Austrijas un Rumānijas prezidentūras laikā prezidentvalsts Somija uzskata, ka Grozījumu regulas teksts kopumā ir stabils.

Prezidentvalsts turpinās Grozījumu regulas tehnisko izskatīšanu, lai tekstu padarītu vēl precīzāku no juridiskā viedokļa. Prezidentvalsts jo īpaši plāno turpināt apspriest vīna marķēšanas tehniskās detaļas Lauksaimniecības produktu jautājumu darba grupā 25. oktobrī.
